

שניבת שניבת מתלכת

הקלון ידל ע"י מלכות באר שבע - מזכרות לאירועים

מזכרות לאירועים

מלכות באר שבע
פאר היצירה היהודית

2

זהירות – תקופה מסוכנת לפניך

חדשות ואירועים בבאר שבע:

ביום ג' הקרוב ט"ו באב התשס"ט (4.8.09) בשעה 20:30 ייערך מופע ענק של התזמורת האנדלוסית "מעלות" עם האמנים ר' חיים לוק, ליאור אלמליח, דווי ויצמן, אלעד אלישע והנער אלעד ינון גבאי, האירוע יתקיים במשכן לאומניות הבמה, כרטיסים ניתן להשיג ב"מעלות הספר", העיר העתיקה 08-6233535, המופע מתקיים בחסות עיריית באר שבע, המחלקה לתחום חרדי על תיכוני ומחלקת אירועים.

שיעורו הדו-חודשי של הרב שלמה לוינשטיין שליט"א יתקיים בע"ה כרגיל ביום שלישי יד' אב (4/8/09) בבית כנסת "משכן שמעון" בסמוך לקריית החרדית בשעה 20:30.

היו אלו תחילת ימי החופשה הגדולה ונושא השיחה היה מכתב אותו שלחה הנהלת החיידר להורי התלמידים ובו בקשה בנימה ממוש של דרישה לחוס על נפש הילדים ולהשתדל כמה שפחות להסתובב במקומות בילוי בימי החופש, (כשהכוונה היא למקומות בילוי המותרים לכאורה אלא שדא עקא קהל המגיעים לשם איננו נמנה עם מחננו והאוירה שם היא בכלל לא על טהרת הקודש).

התגובות בספסל שבגינה היו חלוקות, חלק מן הנשים צדדו במכתב באופן מוחלט, שום גרם של יראת שמים לא יתווסף לילדים במקומות בילוי, ניתן לרענן ולהנות אותם באופנים אחרים ובמקומות שאין בהם שום צל של חשש לפגיעה בתמימותם ובטהרתם.

היו גם כאלו שלא הסכימו לגמרי עם הנכתב, והיתה גם אם אחת שהודיעה בקול נחרץ לא ולא, אני איני מתכוונת להשמע להוראה שבמכתב, בחיידר נמצאים ילדינו בימי הלמודים ואז אחראים המנהל והמלמדים לחינוכם, ואלו את ימי החופשה שישאירו לנו – להורים, אנחנו נסתדר גם בלי עצות והנחיות מהם. "אני מתכוונת" היא הודיעה חד משמעית "לצאת ולבלות עם הילדים במקומות שונים, מספיק כל השנה הם לומדים עד שעה מאוחרת ובקושי נושמים ונהנים קצת".

המשך בעמוד הבא

כשנוסעים בכביש נתקלים מדי פעם בתמרורים הפונים אל הנהג ומזהירים אותו: "זהירות – סיבוב מסוכן לפניך" או "זהירות קטע דרך משובש" ולעתים "זהירות, אבנים מתדרדרות" שלטים אלו פוקחים את עיני הנהג להתרכז יותר בכביש שלפניו כדי לעבור את הדרך בשלום.

שלטים דמוניים כעין אלו צריך היה להציב בפתח ביתנו עם תחילת ימי בין הזמנים, כדי להזהיר אותנו מהורים האוחזים בהגה החינוך בבית "זהירות – תקופה מסוכנת לפניך", או "זהירות – התפרקות הרי היא כאבנים מתדרדרות" וכו'.

לו נציב "תמרורים" כאלו מול עינינו, לו נחזיר למודעות עד כמה גדולה חובתנו בימים אלו, נדע לפקוח עיניים ולהתרכז ביתר שאת במשימה שלפנינו, ולעבור את הימים האלו בשלום.

כי לא מעט מכשולות ובכיות לדורות התחילו מימים של חופש בלי גבולות. היטב וזורה לי שיחה לה הייתי עד בימי ילדותי, יש שיחות שנחרטות בזיכרון ולא בכדי, ימים עברו, שנים חלפו וזכר אותה שיחה צף ועלה, מותיר מסקנה בלתי נמנעת, שיחה זאת שמעתי מאימי.

הייתי ילד כבן עשר, ישוב על ספסל בגן השעשועים לצד אימי, מקשיב (כדרך של ילדים סקרניים) לפטפוטי הנשים שמסביב.

התמונה מתוך מבחר הפוסטרים של סוכות ולכל עונות השנה מבית "מלכות" מזכרות לאירועים

זמני השבוע
פרשת ואתחנן

כניסת שבת:	19:19
צאת שבת:	20:10
צאת שבת ר"ת:	21:02
עלות השחר:	4:33
נץ החמה:	5:58
סוף זמן ק"ש מג"א:	8:70
סוף זמן ק"ש גר"א:	9:21
חצות היום:	12:47
שקיעה:	19:38

ובלבוש לא צנועים כשהם שרים בקול את שיר תנועתם.

מה שעשתה דודתי אז, עומד עדיין מול עיני חי ומלא משמעות: היא נטלה את ידו של בנה בן החמש והחלה להצביע בהתרגשות לכוון מסוים "תראה אלימלך" היא קראה בקול רם "תראה איזה בנין גבוה" ומיד אח"כ היא הסתובבה לכוון אחר והראתה לו צפור גדולה שהתעופפה מעלינו, ולאחר-מכן הפנתה את תשומת לבו למכונית מעניינת שעברה בכביש הנגדי, וכך הלאה במשך כמה דקות עד שהמצעד עבר ונעלם מן העין היא המשיכה להסיח את דעתו מן המצעד לכל מיני דברים מסביב ובלבד שלא יתרכז ויביט במראה הלא צנוע הזה.

הרבה למדתי מאותן דקות, למדתי עד כמה צריכה אם יהודיה לשמור על טוהר עיני בנה, וימים הגיעו שאכן הבן הזה צמח לתפארת ומסב לה הרבה נחת יהודי אמיתי.

אמנם אין "תעודת ביטוח" לאף הורה שילדיו יגדלו ויפרחו כתקוותו, אך יש להשתדל ולעמוד בלי סוף שעמלנו אלו הבנים יגדלו כראוי, ובנוסף לכך להתפלל ולחזור ולהתפלל לסייעתא דשמיא.

ומסופר שפעם שיבח מיישהו בפני ה"חתם סופר" את בנו, שמע זאת ה"חתם סופר" הוריד את כובעו והראה לאותו אדם רואה הנך, את הכובע הזה מלאתי בדמעותי כדי שבני יגדל כפי שצריך.

הנה כי כן, הרבה דמעות יש להוריד כדי לזכות לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

אינני זוכר את המושך השיחה, אבל עברו למעלה מעשור שנים, גדיים נעשו תישיים, הילדים הקטנים של שכונת ילדותי גדלו ולמדו בישיבות קדושות, רבים מתוכם היו לתלמידי חכמים של ממש, אברכי משי הממיתים עצמם באהלה של תורה.

ילדיה של אותה אם אינם נמנים עם אלו, הם אומנם גם כן פנו ללמוד בישיבות, אך לא נקלטו בהן.

בהתחלה לא הצליחו לקלוט וללמוד ראוי, כאלו איזושהו מסך חוצץ בינם לבין דפי הגמרא, וכשלא לומדים הראש מתמלא בדברים אחרים וההתדרדרות הופכת למהירה כמו אבנים מתדרדרות.

במשך הזמן הם הפכו לחלק מאותם בחורים המוגדרים "נוער שוליים" – נערים ואמללים שנפשם ריקנות והם מחפשים במה למלא את יומם.

כך קרה לדאבונה של אמם שלא השכילה להבין שעל נפש הילדים (ובמיוחד הבנים) יש לשמור מכל משמר, עיניים שמביטות בגמרא ולב שצריך לקלוט ולהבין סוגיות אביי ורבא צריכים להיות נקיים מכל רבב רוחני.

ולעומת המקרה הזה זוכר אני אפיזודה אחרת, שונה לגמרי, משנים עברו. נסעתי אז יחד עם דודה שלי ובנה הקטן אל קרובת משפחה משותפת הגרה בתל-אביב.

מתחנת האוטובוס בה ירדנו המשכנו ללכת ברגל כברת דרך, והנה לפתע הופיע מקצה הרחוב מצעד של מאות נערים ונערות מקבוצת נוער כלשהיא. הם צעדו יחד בצורה

ילדים בונים מידות טובות - מידת השמחה

חביבי היקרים פנה רבי נפתלי מרופשיץ למקורביו דעו לכם שמעולם לא ניצחני אדם בדברים, כי אם בעל עגלה אחד. ומעשה שהיה כך היה: בשעת

ההקפות בליל שמחת תורה התבוננתי בבעל עגלה אחד, כשהוא רוקד ומזמר בהתלהבות רבה ושמחתו אינה יודעת גבולות. בתום ההקפות ניגשתי אל האיש, שהכרתיו כעם הארץ גמור, ואמרתי לו בבדיחות הדעת: מה אתה כל כך שמח? מה כבר הספקת ללמוד בתורה הקדושה? שאתה שמח כל כך בשמחת התורה. הביט בי העגלון בעיניים תמהות וקרא בקול נמרץ: ואם אח שלי עושה שמחה, האם איני צריך לשמוח בשמחתו? ילדים יקרים כאשר אנו רואים מישהו שמצליח במשהו והוא שמח מכך עלינו לשמוח בשמחתו, לדוגמא אם רואים אנו שחבר הצליח ללמוד בעל פה מסכת של משניות וזכה בפרס או תעודה מכובדת אנו צריכים לשמוח כמותו על כך ולברכו שבעזרת ה' יזכה לסיים עוד מסכתות אחרות. כאשר נעשה זאת תתרבה השמחה ויזכנו ה' שגם אנו נצליח במעשה ידינו.

אכן, החופש הגדול עלול להיות תקופה שהיא מקור למתח, כמעט סיוט, אבל הוא עשוי גם להיות זמן מהנה וזכור לטוב אצל אמהות כבנות כאחד.

באמת, קייטנות ויציאה לנופש עשויים להקל מאד, שכן הם ממלאים חלק ניכר מן הזמן, אבל בהחלט אינם הכרחיים ניתן עם מעט תכנון ויוזמה ליצור חופש יפה ומהנה, המחזק את תחושת ה"ביחד" במשפחה ועם זאת – עלותו הכספית אינה גבוהה.

שני עקרונות יסוד חשובים יש למלא כדי לזכות בחופש שכזה:

א. תכנון. תכנון כללי למושך כל ימות החופש, הכולל התוויית התוכניות השונות והכנה להן. תכנון של סדר יום רגיל, זמני ארוחות וכדומה.

תקופת החופש הוא זמן מצוין להקפיד על עניינים חשובים ויסודיים ביותר כגון: תפילה בכוונה מתוך סידור, נט"י של שחרית על כל דקדוקיה, אמירת ברהמ"ז מתוך ברכון בנחת, הימנעות מלש"ר, חיזוק העניין של כיבוד הורים וכל עניין אחר הנראה להורים כטעון חיזוק ותיקון וכמובן יש לדאוג כמה ימים קודם לכן לכל תכנית יוצאת דופן על כל פרטיה השונים.

ב. עמידה בסדר יום. אם בשבוע הראשון מותר לתת לילדים מעט שחרור, כמו: לאפשר שעת קימה מאוחרת כדי למלא מחסור בשינה, הרי שבהמשך יש להקפיד על עמידה בלוח זמנים. המדובר בשעת קימה (מאוחרת מן הרגיל בימות הלימודים), תפילה בזמן, ארוחת בוקר בשעה קבוע כשכולם מגיעים לשולחן, זמן לסידור הבית, הדחת כלים וכדומה. אם לא נקפיד על כך, יהפוך הבית לטיילת והמטבח – למסעדה.

הארוחות ימשכו לאורך כל היום, ולא תהיה הפוגה כלשהי בעבודה. אין להרשות שינה בשעות המאוחרות של הלילה, אלא במקרים יוצאי דופן. כדאי גם לקבוע כללי התנהגות בסיסיים שיקלו על שהותם של כל בני הבית יחד במשך כל שעות היום. כל בית והכללים החשובים והאופייניים לו, אין כמו בית מסודר לרוגע ולשלווה הנפש, גם את וגם הילדים תהנו מכך.

מה לעשות בחופש? שאלה זו חוזרת ונשנית, ע"י אמהות ובנות ואנו ננסה להעלות כמה רעיונות העשויים למלא בתוכן את החופשה.

נתחיל בתעסוקה בין כתיילת הבית, אחד העיסוקים החביבים ביותר על הילדים – עבודות של מלאכת יד, הקדישו פינה אחת בבית, עצמי עיניים והתעלמי מכתמים, פיסות נייר, דבק שנספך וכדומה. עבודה מתוכננת היטב ומותאמת לגילאי הילדים עשויה לרתק אותם למשך כמה שעות.

כמה חדשים קודם לכן צברי חמרים נפסדים, הצטיידי במכשירים בסיסים כמו: דבק, מספרים וכדומה, והדריכי את הילדים לעבודות הדבקה, גזירה, השחלה, ציור, לישא וכדומה. אינך זקוקה למיומנות מיוחדת לכן תתפלאי לראות כיצד שרמוט פשוט של עצין או בית, על קרטון יכול להפוך למלאכה מעניינת ומרתקת, אם הילדים יתבקשו להדביק, למלא ולעטר ע"י חומרים נפסדים כמו: קליפות ביצים וכדומה.

אם את מתקשה מאד, לא זייק אם תציצי בספרים המציעים שפע של רעיונות למלאכת יד.

הגדולות יותר תוכלנה לרקום או לסרוג, או אולי להדריך את הקטנים בעבודתם. הבנות הגדולות תשמחנה מאד לעסוק בבישול. המתחילות – תלמדנה מתכונים פשוטים, המתקדמות – מסובכים יותר והסיפוק והתועלת שיפיקו מעיסוק זה עצומים.

סיפור לשבת - מחיר יקר

עיסוקים נוספים בבית: האזנה לקלטות, הכנת הצגות, הכנה עצמית של קלטות - הילדות עצמן תכננה קלטת. הכרתי ילדה שהכינה לאחיה בובות מגילולי ניר, היא צבעה והלבישה דמויות שונות בשאריות אריגים וניירות, אספה אביזרים שונים והכינה לאחיה הצעירים הצגות בובות מרתקות ביותר כיד הדמיון הטובה עליה - עיסוק לקטנים ולגדולים כאחד.

חשוב מאוד לעודד את הבנות לחזור ולעניין בחומר לימודי הקודש שלמדו במהלך השנה ואף להוסיף ידיעות בנושאים אלה כגון: הלכות שאין לומדים אותם במסגרת ביה"ס עיון בפרשת השבוע עם מפרשים, עיון במאמרי מוסר והשקפה וכן קריאת ספרים כשאנו שמים את הדגש ב"סיפורי צדיקים".

כמו"כ חשוב מאד לדרבן את הבנות לחזור על חומר הלימודים במקצועות כמו יהדות, חשבון, למשל להשלים חומר, אם יש צורך בכך. הבנות הגדולות אולי תמצאנה סיפוק בנתינת שיעורי עזר לילדות צעירות מן הסביבה הקרובה, מי שמוכשרת לכך, כמוכן.

החופשה היא גם זמן נפלא ליצירת קשרי חברות, לביסוס קשרים כאלה, לאירוח חברות, דבר שלא תמיד יש זמן לעשות בזמן הלימודים. זהו גם הזמן לגמול חסד עם חברה המצויה בשולים, לקרב אותה, להתיידד, לעזור.

בנות גדולות יכולות לארגן קייטנה לילדים ואל נא נשכח פעילויות רגילות של קריאת ספרים, משחקי חברה, עיסוק בתחביבים, כמו ציור וכדומה. כעת ניתן לבצע ביתר נינוחות וגם בהנאה רבה יותר.

ומחוץ לכתלי הבית - גם אם אין באפשרותך לצאת למספר ימים עם בני המשפחה, ותוכלו בהחלט לטייל בסביבה הקרובה, טיול כזה דורש, כאמור, תכנון אבל תתפלאו כשתווכחו לראות כמה הנאה הוא עשוי להסב. חפשי בסביבתך מפעל או בית מלאכה מעניין, זה יכול להיות בית דפוס, מאפייה, מעבדת אלקטרוניקה, מפעל יצור מזון, תאמי עם בעל המפעל ובקשי שמישהו ידריך אתכם.

יש מפעלים גדולים, שיש להם תכנית סיור כזאת, ותוכלו להתארגן כמה שכנות או קרובות משפחה לסיור מאלף ומעניין שכזה.

טיולים סמוך לבית

וכמוכן, אפשר לצאת לגינה יפה עם מתקנים מהנים, או לכל מקום מעניין אחר המצוי בסביבתכם הקרובה.

עוד תחום שעשוי לעניין את הבנות הגדולות - התנדבות. יש מפעלי חסד רבים המשוועים למתנדבות, כאן יש לשים לב היטב מיהן המארגנות ולהיכן נשלחת הבת. יש פעילויות חסד המוגבלות מטעמי צניעות, אך אם מדובר בפגישה שבועית עם ישישה בבית אבות, טיול ועזרה לילדה חריגה, או עריכת קניות לאישה נכה, הרי שהבנות עשויות לחוש בסיפוק עצום ולהבנות ממועשים אלה.

ניסינו להציע מספר רעיונות להעסקת ילדים למשפחה הנופשת בבית. אין ספק שיש עוד רבים. נשמח לשמוע רעיונות חדשים ולשתף את קוראותינו. וכינתיים, אל דאגה, אין צורך לחכות לחופש במתח ובחרדה, ניתן בהחלט עם קצת מחשבה והשקעה, ליצור חופשה מעניינת, מלאה, מספקת, שתזכר ע"י הבנות מתוך שמחה, הנאה, געגועים ו... ציפיה של כולם - האם והבנות, לחופש הבא.

בהצלחה.

באדיבות "מרוה לצמא"

שאלות בקיאות

א. באיזה פסוק מוזכרים 4 דורות בסדר יורד?

ב. מנה את שמות 7 העמים שהיו בארץ?

ג. אילו סוגי מצוות מוזכרים בפרשתנו?

ד. מה היו גבולות סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן?

תשובות נא לשלוח לכתובת: תמוע 12 באר שבע

בו הקבלן כעל מי שדעתו נשתבשה עליו. "איש לא יעשה לך עבודה זו בפחות מהזמן שאמרת!"; פסק.

ר' יעקל לא מיהר להשפיל עיניים נבוכות. להפך, הוא נתן בקבלן מבט חד וחודר. "יורשה לי להציג לך שאלה אישית - כמה שנים נשואים אתה ורעייתך?". על-אף תדהמתו מן השאלה האישית הלא-צפויה, ואף כי לא הצליח לרדת לסוף דעתו של ר' יעקל, נקב הקבלן במספר שנות נישואיהם. "יולדים?", הוסיף ר' יעקל לחטט במצבו האישי של הקבלן. "למרבה הצער, עדיין אין", ענה הקבלן בעצב.

"ובכן", נענה ר' יעקל בהתלהבות, "זאת העסקה המוצעת - אתה תבנה את המקום בתוך יממה אחת, ובתמורה יברך הרבי בילדים!". מיותר לציין כי ר' יעקל לא תיאם מראש עם רבי יצחק-מאיר את ההתחייבות שמסר לקבלן בשמו. ניצוץ של תקווה ניצת בעיני הקבלן. שקל את דבריו של ר' יעקל ולכסוף הסכים.

בימים הבאים הושלמה תכנית ההרחבה של הישיבה, וכל חומרי הבנייה הובאו למקום. הקבלן הגדול, שהעסיק תחתיו פועלי-בנייה רבים, הכין ליום המיועד קבוצה גדולה של פועלים. כשהכול היה ערוך ומוכן, הודיע ר' יעקל לרבי יצחק-מאיר כי למחרת תתבצע העבודה, בדיוק כפי שרצה - בתוך יום אחד.

למחרת התקיים שיעורו של רבי יצחק-מאיר במקום אחר, ובין כותלי ישיבתו ומחוצה לה, המולה רבה. ברזלים, לבנים, חומרי יציקה ופועלים רבים, ועל כולם מנצח מיודענו הקבלן.

העבודה נמשכה כל היום, הלילה ואפילו בשעות הבוקר המוקדמות. רק שעה קלה לפני מועד השיעור הקבוע בישיבה הותקנו החלונות. מה שהיה עד לפני יממה אחת בלבד חדר צר ועלוב נהפך עתה לאולם מרווח. כמה פועלים עדיין שקדו על השלמת הדברים הקטנים והאחרונים.

כשהגיע רבי יצחק-מאיר לישיבתו, התקשה להאמין למראה עיניו. יממה אחת והמקום השתנה לבלי הכר! עיניו זהרו וכל-כולו אמר שמחה וקורת-רוח. "פלאי-פלאים! פלאי-פלאים!", מלמל.

באותו רגע ניגש אליו ר' יעקל, שהבין כי זו שעת הכושר. "הכול טוב ויפה", אמר, "אבל התשלום הוא יקר מאוד. הבטחתי בשמכם לקבלן - בן!".

בבת-אחת התחלף החיוך על פניו של רבי יצחק-מאיר בארשת רצינית. למשך כדקה שקע בשרעפיו.

"עזרהו ה' יתברך", פלט לכסוף ונכנס פנימה להתחיל בשיעורו היומני.

לתקופת השנה הזמן רבי יצחק-מאיר לשמש סנדק בברית של בן הקבלן.

הצדיק רבי יצחק-מאיר, בעל 'הידושי הרי"ם' ומייסד שושלת גור, היה בנו של רבי ישראל רוטנברג, רבן של מגנישוב וגור. אביו נמנה עם תלמידי רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב, והיה ממקורבי המגיד מקוזניץ. בבואו לקוזניץ נוהג היה רבי ישראל להביא עמו את בנו. המגיד אהב להשתעשע עם הנער החריף בדברי תורה.

כשגדל והיה לאיש, נשא לאישה את בת הגביר ר' משה חלפן-ליפשיץ מוורשה, ועד מהרה התפרסם שמו כ'עילוי מוורשה'. כעבור שנים אחדות הקים ישיבה לתלמידים עילויים. שיעוריו נודעו ככאלה שרק בעלי מוח חריף ותפיסה מהירה במיוחד היו מסוגלים להבין.

עם הזמן קיבל רבי יצחק-מאיר הצעות לכהן כרב בקהילות חשובות, אך את כולן דחה. גם לאחר שחותנו ירד מנכסיו וימים קשים באו על המשפחה, התעקש רבי יצחק-מאיר שלא לקבל עליו את עול הרבנות. הוא הוסיף ללמוד וללמד תורה, ועם זה שלח יד במסחר בספרים והתפרנס בדוחק.

החדר שבו פעלה ישיבתו של רבי יצחק-מאיר נעשה עם הזמן צר מהכיל. נוצר צורך להרחיב את החדר, כדי שהלימוד במקום יהיה נסבל וכדי לאפשר את הצטרפותם של תלמידים חדשים שהתדפקו על דלת הישיבה. אולם רבי יצחק-מאיר חשש כי המעבר מהמקום הקבוע למקום ארעי, לשם ביצוע עבודת ההרחבה, יפגע בלימוד ויגרם ביטול תורה. משום כך סירב בתוקף לכל תכנית של בנייה והרחבה.

כך הוסיפו עוד ועוד תלמידים - כולם חריפי מוח - להידחק אל תוך החדר הצר. כשלא היה אפשר עוד לדחוס במקום אפילו סיכה, החלו לצבוא על החלונות. יום אחד, כאשר כבר באו מים עד נפש, אמר רבי יצחק מאיר: "לו היה מישהו מצליח להתחיל ולהשלים את עבודת הבנייה בתוך יום אחד, היה מסב לי קורת-רוח מרובה". משאלה זו נראתה בלתי-ניתנת להגשמה.

הדבר נודע לחסיד ר' יעקל. הוגיע הלה את מוחו בניסיון למצוא פתרון לבעיה. לפתע הבריק במוחו רעיון.

בוורשה התגורר קבלן גדול ועשיר, שלא נמנה עם החסידים ואף לא עם עדת היראים לדבר ה'. הלך ר' יעקל

לאותו קבלן וסיפר לו על הצפיפות הקשה בישיבתו של רבי יצחק-מאיר.

הקבלן, שאמנם שמו של 'העילוי מוורשה' הגיע גם לאוזניו, לא התרשם במיוחד ממצוקת ישיבתו ותלמידיה. נקב אפוא הקבלן בסכום נכבד שאותו דרש כשכר, קצב זמן כמקובל לעבודה, והמתין לתשובתו של ר' יעקל. "על הכסף עוד נדבר", השיב לו ר' יעקל, "אך הזמן שקצבת לא בא בחשבון!".

"כלומר?", תמה הקבלן. "כלומר", השיב ר' יעקל, "העבודה צריכה להתחיל ולהסתיים בתוך יממה אחת בלבד". הביט

**סיפור לשבת
ישועה בזכות שמחה וריקוד**

הדבר אירע
במוצאי יום
הכיפורים, בבית
מדרשו של הבעל
שם טוב זה עתה
סיימו את תפילת
הנעילה והקהל
החל להתפלל
תפילת ערבית.
אחד התלמידים
ניגש אל הרב

ואמר רבינו בחוץ עניים עבים מסתירים את הלבנה
ולא נוכל לקדש את הלבנה ... פניו של הבעל שם
טוב קדרו, תיקון היום לא יהיה מושלם כל עוד לא
יקדשו את הלבנה. נכנס הרב לחדרו כשהוא עצוב,
אך חסידיו לא הבחינו בצערו, מיד כשנסתיימה
התפילה החלו החסידים לצאת בריקוד נלהב
כדרך שנהגו הם בכל מוצאי יום כיפור, בתחילה
רקדו בבית המדרש אך עד מהרה גלש הריקוד
אל המסדרון עד שהגיעו למפתח דלתו של הרב..
אין לתאר את ההתלהבות שאחזה אותם בכל
סיבוב השמחה הלכה וגברה ובתוך החדר יושב
הרב וממתין .... המושך בשבוע הבא

עמדנו על פירוש המלה "חלק" המופיעה במשנה הפותחת את פרקי אבות.
"כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב." מעניין כי בדרך כלל קוראים לכל פרק שבתלמודים
לפי המלים הראשונות שבפרק. למשל: פרק ראשון במסכת בבא מציעא נקרא "שנים
אוחזין" מאחר והפרק מתחיל במלים "שנים אוחזין במלית" – ואין הפרק נקרא "טלית" וכן
שמו של פרק שני הוא: "אלו מצייאות" ושלישי "המפקיד" הכל בהתאם למלים הראשונות
שבפרק.

לא כן פרק אחד עשר שבמסכת סנהדרין. כמו "חלק" ולא על שם שתי המלים הראשונות
המופיעות בו: "כל ישראל".

כנראה ש"חלק" זה חשוב הוא, למוד הוא צריך – ובזכות מעשים מיוחדים מגיעים לחלק
הנכסף והמגיע בעולם שכולו טוב.

עדיין לא אמרנו דבר, כיצד נזכה ל"עולם הבא". איך מגדילים את חלקנו שם?

בכל יום ויום אנו מזכירים בתפילת השחרית את ה"עולם הבא": "אלו דברים שאדם אוכל
פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לו לעולם הבא".

הקטע לקוח ובשנויים מ"מסכת פאה" שבמשנה ו"מסכת שבת" (קכ"ז סע"א) בתלמוד
הבבלי.

מעניינת ביותר ההשוואה בין הכתוב במשנה, בתלמוד, ובשני המנהגים של ספרד ואשכנז
– שבסידורים.

מה הם אותם דברים שאת פירותיהם זוכים אנו לאכול כאן בעולם הזה אולם הקרן – העיקר,
החלק הארי – קיים ומחכה לנו לעולם הבא:

המשנה במסכת פאה מביאה בסך הכל 4 דברים: כבוד אב ואם, גמ"ח, הבאת שלום בין
אדם לחברו ותלמוד תורה. בו בזמן שבמסכת שבת (דף קכ"ז) מוסיפים דברים אחרים כגון:
בקר חולים, או השכמת בית המדרש, או הוי דן את חברו לכף זכות ועוד.

כדאי לראות במקום את תרצו של רש"י לאי התאמה זו. הוא אומר שרבי יוחנן הביא כאן
דוגמאות נוספות למשנה. פעולות הנמצאות באותה קטגוריה. דוגמאות שלא הביא רבי
יוחנן אך בודאי גם הן מקובלות עליו.

הסידור האשכנזי הוסיף לרשימה גם את "הכנסת כלה ולוית המת", והסידור הספרדי מוסיף
למילות המשנה – "על הבאת שלום בין אדם לחברו" – גם את המשפחה המצומצמת
ואומר: "ובין איש לאשתו".

לסיכום – סדרה ארוכה של מעשים טובים שעיקרם הם: בין אדם לחברו, כבוד הורים, יחסי
אנוש, התנדבות, חנוך טוב לבנים, השתלמויות ותלמוד תורה – כל אלה נותנים אמנם פירות
בעולם הזה, אבל הקרן קיימת לעוה"ב.

מדור חדש – "מלכות הטבע"

מפגעי קיץ

הקיץ בעיצומו ואיתו מספר
מטרדים אשר מקשים על אורח
החיים התקין וגורמים לאי נוחות
בבית.

יתושים

בהרבה אזורים בעיקר חקלאיים
אנו מוטרדים על ידי יתושים.
ילדים רבים סובלים בעיקר בלילות
הקיץ מעקיצות יתושים. חלקם
אינם יכולים לישון בגלל העקיצות
או בגלל זימוזם היתושים ובכיים
מפריע גם להורים לישון. ואלו
המצליחים להירדם קמים בבוקר
מנומרים בעקיצות.

ההמלצה – להניח בערב לפני
השינה על מיטת התינוק או הילד
– בעקר סביב הראש מספר ענפים

ועלים של צמח הגרניום הלימוני
. יתושים מתרחקים מריח זה
ומתרחקים מהמיטה.
לחילופין – אם אין ענפי גרניום
ניתן לקנות בחנות טבע או בסופר-
פארם שמן אתרי של גרניום
ולטפטף על מיטת התינוק מספר
טיפות משמן זה וחסל סדר
עקיצות. אציין ש'שמן הגרניום'
אינו שמן אלא תמצית הצמח ואינו
מכתיים את הציפה או הסדין.

זבובים

מטרד הזבובים בקיץ כמעט בלתי
נסבל בעיקר בישובים חקלאיים
בהם לולים ובעלי חיים אחרים.
ניתן להרחיק את הזבובים בשתי
דרכים.
האחת- להניח על אדן החלון או

במרכז החדר עציץ או אגרטל ובו
צמח הריחן-בוזיליקום. ריחו הנוסף
של הריחן מבריה זבובים.
אפשרות שניה- מיועדת בעיקר
לאירועים הנעשים בגן או בחצר
(על האש' או כל אירוע בו מוגש
אוכל). למלא מספר שקיות
ניילון שקופות במים ולתלות
על חבל בחצר בעיקר מעל פינת
האוכל. מחקר שנעשה מצא כי
זבוב המתקרב לשקית רואה את
השתקפות גדולה עשרת מונים
והוא מתרחק במהירות.

נמלים

בקיץ הנמלים יוצאות מחוריהן
ומשוטטות בבית באין מפריע.
לרסס בחומרים הקוטלים אותן
לא רצוי מאחר ואנחנו נאלצים

לנשום רעלים. אי-לכך, מומלץ
לפזר בבית בעקר סביב הקירות
ענפים של צמח הרוזמרין הנפוץ
בכל הארץ. ריחו מרחיק נמלים.
אפשרות נוספת- להרחיק מספר
ענפים של רוזמרין בסיר גדול עם
מים ובמשך כעשר דקות. לאחר
מכן, להשליך את הענפים, את
המים להעביר לדלי ולנגב במים
אלו את הרצפה (ספוגייה) ובעיקר
סביבות חורי הנמלים.

דויד קאפח

מחבר הספרים 'טבעי'-צמחי
מרפא בשימוש ביתי
לשאלות בקשות ויעוץ –
מרפאה- רחוב לוד 12 ירושלים.
טלפון- 6249296 – 02,
050 – 7259293

פינת ההלכה

הרשל"צ הגאון הרב מרדכי אליהו שליט"א

בפרשת השבוע אנחנו קוראים את קריאת שמע שכתוב בה כי צריך לדבר בתורה ובמצוות גם "בלכתך בדרך". חלק ממצוות הדרך הם המצוות של הטיוילים, בשבועות הקרובים נביא מס' הלכות השייכות לעניין זה:

לבדוק לפני היציאה את כשרות המקום וכשרות המאכלים לפני שהולך לבית מלון או לכל מקום צריך לבדוק בכל מקום גם את כשרות המקום. גם את כרות המאכלים, גם את אופי השבת. וגם את כשרות המקום מבחינת צניעות וכד'.

כשרות המקום מבחינת צניעות - החשיבות הגדולה של הטיוילים לא עושה שום "הנחות" בנושא של צניעות. הגמרא במסכת בבא בתרא (נז ע"ב) אומרת על דברי ישעיהו הנביא שאנשים זוכים לראות דברים נשגבים אם הם שומרים על עיניהם - "עוצם עיניו מראות פְרַע". מי האנשים האלה?

אָמַר רַבִּי הֵינִי פֶּרַע אֲבָא, זֶה שְׂאִין מִסְתַּפֵּל בְּנָשִׁים בְּשַׁעַר שְׁהוֹן עוֹמְדוֹת עַל הַקְּבִיטָה. שֶׁאֵין נִלְוָה בְּשֶׁרן שְׁמִרְמוֹת אֶת הַשְּׂמֵלָה שֶׁלֹּהן לְצוּרֵךְ הַכְּבִיטָה. כִּשְׂאֵדָם עוֹבֵר עַל יַדוֹ הוּא עוֹלֵל לְהִסְתַּכֵּל בְּלִי מַשִּׁים וְלַעֲבוֹר עַל "וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם". מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: הֵיכִי דְמִי? אִי דְאִיָּקָא דְרַקָּא אֶחְרִינָא - (ואויל) רַשְׁעָה הוּא? אִי דְלִיָּקָא דְרַקָּא אֶחְרִינָא - אָנוּס הוּא. לְעוֹלָם דְלִיָּקָא דְרַקָּא אֶחְרִינָא, וְאִפְּלִיזוּ הַכִּי, אִיבְעִי [לִיה] לְמֵינַם נְפִישִׁיה.

שואלת הגמרא: מי הוא הצדיק הזה שישעיהו הנביא כל כך מדבר בשבחו. אם יש דרך אחרת להגיע למקומו, והוא הולך בדרך שיש בה נשים שמכבסות בגדים - הרי מדובר ברשע!! למרות שהוא לא מתכוון להסתכל. הוא הולך במקום שיש שם חוסר צניעות. אם אין דרך אחרת והוא צריך ללכת לעסקיו לעבודתו או לימודיו, הרי הוא אנוס. מה יעשה? אומרת הגמרא שמדובר שאין דרך אחרת, ואף על פי כן הוא מוותר על צרכיו ולא הולך כלל. כי הוא רוצה להציל את עצמו מחשש הסתכלות בנשים.

מכאן למדנו שאם אדם הולך למקום שיש בו לא מתלבשות בצניעות ואין לו הכרח בכך - הוא עלול להקרא חלילה "רשע". רק אם אין לו ברירה והוא חייב לעבור בדרכו ברחוב לא צנוע הוא אינו רשע. ואם הוא מחמיר על עצמו גם בזה - הרי הוא "חסיד" וזוכה לכל המעלות האמורות בפסוק.

כשרות המקום מבחינת האוכל - צריך כל אדם להזהר טוב ב"כשרות" המקום שאוכל בו. שלא כל מי שיש לו תעודה זה בהחלט כשר, וצריך לראות את המשגיח ולדבר עימו. וכן לראות איזו רמה של כשרות יש במקום שאליו הולך. וכל זה יעשה לפני שהוא מחליט על המלון שהולך אליו. שיש כאלה שכותבים "כשר" אבל משתמשים בכל הקולות האפשריות. לא לוקחים גוש קטיף ולא בשר חלק. ולא בישול ישראל, אבל יודעים לקחת כסף טוב. את כל הבדיקות הללו עושים לפני הזמנת החדרים.

כשרות המקום מבחינת השבת - כשאדם הולך למלון. צריך להזהר ולראות שהמלון מאורגן לשבת. יש מקום שהאוכל כשר, אבל בשבת יש שם חילולי שבת המונויים. כמו כן יש בתי מלון שהכניסה לחדרים היא חשמלית גם בשבת. הם מפסיקים באופן אוטומטי את החשמל או המזגן בכל פעם שהוא יוצא מהחדר או נכנס אליו. וצריך לבדוק דבר זה קודם שמוזמן את החדרים.

כשרות המקום מבחינת התפילה - יש מקומות שבעלי המלון בנו בתי כנסת שאפשר להתפלל בהם ויש מקומות שלא. יש מקומות שהמלון השתדל שיהיה מניו לתפילה, יש מקומות שיש בהם מקוואות שצריך לטבול בהם. בכל מקום שאדם הולך שיבדוק היטב האם יש שם מקומות אלו.

פרפראות

ליקט ר' יוסי קמחי

"ואתחנן....." - בגימטריה תפלה, וגם שירה. רמז של תפילה רצוי ניגון ונעימות קול. ככתוב "כבד את ה' מהונך - ממה שחונך". וכמו כן בגימטריה ישרה, וגם תפלה עולה כן, כי צריך ליישר ולכוון הרגליים בשעת התפילה, בחינת ורגליהם רגל ישרה. כל יסודו של פסוק זה הוא "שש". מתחיל ב- ו' שמספרו שש, שש אותיות בתיבת ואתחנן ושש אותיות בפסוק זה, הרי יחד עולים י"ח. רמז לתפילת שמונה עשרה.

"ואתחנן..... בעת ההיא" - מדוע הדגיש הכתוב ואמר "בעת ההיא" אלא כאשר גזר על משה ואהרן עונשם נאמר "לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ" - בפשטות היה עונשם "לא תביאו" - היינו שהם לא יהיו מנהיגי העדה בעת כניסתם לארץ ישראל. אך מאחר שכבר נתמנה יהושע להנהיג את בני ישראל, סבר משה רבינו שיתכן לבטל את העונש, כדי שיתאפשר לו להכנס לארץ כאיש פשוט ולא כמנהיג - על כן "ואתחנן.... בעת ההיא". (תוספות ישנים)

"אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" - בזוהר מבואר כי קבלה היתה בידו של משה רבינו ע"ה, שאם יזכיר בתפילתו פעמיים "נא", אזי ודאי שתפילתו תתקבל, על כן, כאשר נצטרעה מרים אחותו, נשא משה תפילה: "אל נא רפא נא לה" ונתקבלה תפילתו. גם הפעם, לאחר שנגזר עליו שלא להכנס לארץ פתח משה בתפילה ולאחר שהזכיר פעם אחת "אעברה נא", ביקש להמשיך ולומר "ואראה נא". לפיכך הזהירו ה' "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" - הפעם אל תאמר בתפילתך פעם נוספת "נא", כי אין אפשרות להיענות לה. (בשם הגר"א)

"רק השמר לך ושמור נפשך מאד" - ר' ישראל סלנטר היה אומר: בוא וראה מה בין צדיקים הראשונים לצדיקים האחרונים. צדיקים ראשונים היו דואגים לגשמיות של זולתם, ולרוחניות של עצמם, ככתוב: "ושמור נפשך מאד" - ואלו הצדיקים האחרונים דואגים לרוחניות של אחרים ולגשמיות של עצמם.

"והיו הדברים האלה אשר אנכי מצווך היום על לבבך" - אמר ר' מנחם מנדל מקוצק: - והרי מן הדין שהדברים יהיו נתונים בעומק הלב?

אלא, אין לך אדם שאין לו פתיחת הלב, כמו שנאמר "פתח לבי בתורתך" "הוא יפתח ליבנו". וכשמבקשים מהקב"ה לפתוח את ליבנו, הוא ממלא את בקשתינו. אולם אנו מחוייבים להניח את הדברים תדיר על ליבנו, כדי שבכל רגע שנוכח לפתחון הלב, יפלו מיד לתוך הלב פנימה, ויכנסו לתוכו ויתפשטו בכל האיברים החיצוניים והפנימיים.

ור' מנחם אלתר מקאליש היה אומר: "על לבבך" - פירושו שיהיו הדברים האלה שולטים על הלב, שיהיה ליבכם מסור בידכם ולא אתם מסורים ביד ליבכם.

מרכז האופטיקה

רשת חנויות אופטיקה
מובילים באיכות, מנצחים במחיר!

בגלל השירות בגלל המחיר בגלל המבחר בגלל המבצעים

שעות פתיחה, ימים א'-ה' - 09:00-20:00, יום ו' - 09:00-13:00.

רח' בן צבי 4, באר שבע, טל' 08-6234440

מלכות באר שבע

מזכרות לאירועים • כלי כסף מתנות
מוצרי יודאיקה תפילין מזוזות וספרי תורה

עולם השלמות
מסחר עצום של שליחות
כל המינים, כל הצבעים
בהשרים מהדרים

כלי כסף
אחים חדר
30% הנחה על
כל המגוון.

כולל הטבעת
הלוגו שלכם בזהב
על המוצר

מבצע מדהים של
מזכרות במגוון עשיר
של מוצרי שי ומתנות
לוחות שנה גלויות
כרטיסי ברכה אריזות
שי ועוד לכל שמחה
ואירוע הנכם מוזמנים
להתרשם מתצוגה
מפוארת

טרקלין "מלכות באר שבע" רסקו סיטי
רחוב הנרייטה סולד 8 טל: 08-6283515
שעות פתיחה, ימים א'-ה' - 09:00-20:00, יום ו' - 09:00-13:00.

הפתעת השנה!
מובית "מלכות וקסברגר"
שנה טובה
אגדה לחגי תשרי

ראש הקטן • יום הכפורים • סמות • שטחת תורה
ובו תפלות, בקשות, ספורים, קשלים, ענינים,
נהלכות נסוחות ועוד - הערה בסאר ובסדר
וקטורים בעיקרים טפארים וטרייכי עין

המתנה
של
השנה

מזכרות לאירועים מלכות באר שבע

פאר היצירה היהודית

רסקו סיטי רח' הנרייטה סולד 8

